

**FESTIVAL
MOZART
NITS D'ESTIU**

8 DE JULIOL
**ANDREAS
OTTENSAMER
& JONATHAN COHEN**
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

FRANZ JOSEPH HAYDN
Rohrau 1732 - Viena 1809

**LA CREACIÓ (OBERTURA) “LA REPRESENTACIÓ DEL
CAOS”**

(1798) - 5

FERRAN SOR
Barcelona 1778 - París 1839

SIMFONIA N. 3 EN FA

(ca. 1804) - 12

Largo
Allegro moderato

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Salzburg 1756 - Viena 1791

CONCERT PER A CLARINET I ORQUESTRA EN LA, KV 622

(1791)- 28

Allegro
Adagio
Rondo: Allegro

Daniel Ottensamer, clarinet

SIMFONIA N. 41 EN DO, KV 551, “JÚPITER”

(1788) – 26

Allegro vivace

Andante cantabile

Menuetto: Allegretto

Molto allegro

JONATHAN COHEN, DIRECCIÓ

DANIEL OTTENSAMER, CLARINET

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Maria José Aznar / Walter Ebenberger / Ana Galán / Natalia Mediavilla / Pilar Pérez / Jordi Salicrú / Ariana Oroño* / Yulia Tsuranova*
SEGONS VIOLINS Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / Jana Brauningner / Clàudia Farrés / Melita Murgea/ Josep Maria Plana / Antoni Peña **VIOLES** Alejandro Regueira*, solista invitat / Josephine Fitzpatrick, assistent / Christine de Lacoste / David Derrico / Sophie Lasnet / Andreas Süssmayr **VIOLONCELS** Jose Mor, solista / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Marc Galobardes / Carmen Enjamio* **CONTRABAIXOS** Dmitri Smyshlyaev, assistent / Matthew Nelson / Albert Prat **FLAUTES** Christian Farroni, assistent / Beatriz Cambrils **OBOÈS** Dolors Chiralt, assistent / Jose Juan Pardo **CLARINETS** Larry Passin, solista / Alfons Reverté **FAGOTS** Guillermo Salcedo*, solista invitat / Slawomir Krysmalski **TROMPES** Juan Conrado García, assistent / Joan Aragó **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó **TROMBONS** Eusebio Sáez / Vicent Pérez **TIMBALES** Joan Marc Pino

ENCARREGAT D'ORQUESTRA Walter Ebenberger

RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL Begoña Pérez

RESPONSABLE TÈCNIC Ignasi Valero

PERSONAL D'ESCENA Luis Hernández*

*col·laborador

COMENTARI

per **Juan Lucas**

Finis coronat opus

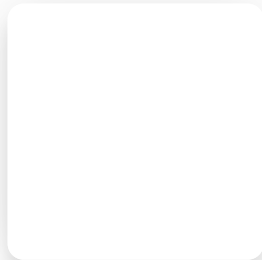
L'oratori *La creació* és el més semblant, al segle XVIII, al que avui dia anomenaríem un supervendes musical. Només a Viena, on es va estrenar el 1798, l'obra es va interpretar en no menys de 50 ocasions fins a la mort de Haydn, el 1809, i sempre amb el teatre ple. "Vull escriure una obra que proporcioni fama eterna i universal al meu nom", va confessar el compositor, qui acabava d'aconseguir, a Anglaterra, gràcies a la iniciativa de l'empresari sagaç Johann Peter Salomon, un èxit i una fama sense precedents a Europa. Va ser precisament a Anglaterra on Haydn va conèixer els grans oratoris de Händel, en especial, *El Messies*, font d'inspiració directa per al seu oratori basat en el *Gènesi*. Dels 34 números que integren *La creació*, el més cèlebre és el primer, el seu preludi misteriós en do m, un moviment lent en forma de sonata que descriu el caos primigeni mitjançant el procediment senzill –molt haydnià– d'ometre les cadències finals en cada frase. No fallava. Quan el baix, al recitatiu subsegüent, proclamava la creació de la llum en un Do radiant, el teatre s'ensorrava.

Malgrat ser estrictament contemporània de la simfonia "Heroica" de Beethoven, la Simfonia n. 3 en Fa de Fernando Sor respon al patró barroc i preclassicista de la simfonia com a equivalent a l'obertura operística, és a dir, un fragment simfònic breu que solia anticipar una obra dramaticomusical. La peça pertany al període madrileny de Sor (1801-1813), previ al seu exili europeu definitiu, que va fer que es convertís en un dels primers músics "cosmopolites" d'Europa. La seva estructura és senzilla i familiar: una extensa introducció lenta en mode menor seguida d'un allegro en Fa en forma sonata estricta (amb un segon tema en do m que confereix una dolçor especial a la simfonia). Tanmateix, i malgrat la seva escriptura correcta, l'obra no passa de ser un exemple crepuscular d'una música superada per l'època. L'interès musical de Sor s'ha de buscar, com és ben sabut, en la seva producció guitarrística, terreny en el qual va ser un autèntic innovador (de fet, se'l va arribar a anomenar, en una exageració basta –tot i que típica –, el Beethoven de la Guitarra).

El Concert per a clarinet K. 622 no és només l'última obra instrumental que va poder completar en vida l'autor de *Don Giovanni*, sinó que ocupa, per dret propi, el primer lloc en el repertori concertant per a aquest instrument. Compost unes setmanes abans de morir, Mozart el va escriure per al seu amic i germà maçó Anton Stadler, clarinetista reputat de qui també havia sorgit l'encàrrec, dos anys abans, del no menys fabulós Quintet per a clarinet. Escrit originalment per a *cornu dibassetto* (de registre més greu que el clarinet usual), el concert desprèn una lluminositat (derivada en gran part de l'elecció de la tonalitat, la radiant La) molt difícil d'encaixar amb les circumstàncies fosques que provocarien la mort immediata del seu autor. El so orquestral és exuberant, sobretot, en el primer moviment, un diàleg fascinant entre el solista i el conjunt instrumental amb pocs pedaços d'acompanyament orquestral rutinari. En la seva senzillesa profunda i commovedora, el segon moviment ens recorda –per si no ho sabéssim– que som davant del Mozart que acabava d'escriure *La flauta màgica* i molts han volgut detectar en els seus pentagrames una mena de comiat malenconiós del món.

Mozart va compondre les seves tres últimes simfonies d'una tirada l'estiu del 1788, circumstància que relaciona entre si aquestes tres obres poderoses fins al punt que, en certa manera, conformen una unitat simfònica peculiar. Mozart ja havia escrit anteriorment simfonies commovedores i transcendents, però aquestes tres (a les quals es podria afegir "Praga") no són només les millors, sinó, possiblement, les primeres que es poden qualificar d'històriques. La tercera de la sèrie, la robusta i portentosa Simfonia en Do K. 551, suposa l'antecedent històric més directe de la revolució simfònica que duria a terme Beethoven només tres lustres després, en especial, pel seu impressionant moviment final, una extravagància contrapuntística de primer ordre i potser el moviment més inusual de tota la producció mozartiana. "*Finis coronat opus*", havia escrit Mozart 10 anys abans per referir-se al tercer i últim acte de la seva òpera *Idomeneo*. En el cas de "Júpiter", el finale que introdueix la tècnica de la fuga al cor de la forma sonata, amb una coda que combina magistralment la doble fuga i el cànon, no només culmina la producció simfònica mozartiana, sinó que va acabar d'apuntalar el prestigi de la simfonia com a gènere instrumental per excel·lència.

I una última curiositat: el subtítol "Júpiter" amb què la simfonia ha passat a la història l'hi va adjudicar l'empresari Johann Peter Salomon, el mateix que va propiciar els dos viatges triomfals de Haydn a Anglaterra durant la dècada del 1790, de qui tenim, precisament, l'oratori de *La creació* com un dels seus fruits principals (a més de la seva última sèrie de simfonies).

- 1 Mozart: Clarinet Concerto in A Major, K. 622: I. Allegro · Wolfgan...
- 2 Mozart: Clarinet Concerto in A Major, K. 622: II. Adagio · Wolfga...

Festival Mozart Nits d'Estiu · L'Auditori de Barcelona

PREVIEW